

روزشمار جنگ

یکشنبه

۱ شهریور ۱۳۶۰

۲۲ شوال ۱۴۰۱

۲۳ اوت ۱۹۸۱

۴۶۶

امروز ۳ سرباز عراقی با عبور از مرز خود را به سپاه پاسداران پاوه معرفی و درخواست پناهندگی کردند.^(۱)

روز گذشته نیز ۴ سرباز عراقی از اهالی حلبچه و طویله، که ۲ نفر از آنان در جبهه‌های میمک و فاو بودند، تسلیم نیروهای سپاه پاسداران شدند.^(۲)

۴۶۷

به‌همت مردم تهران به‌ویژه نمازگزاران مسجد امام حسن مجتبی^(ع)، ۳ تریلی حاوی کمک‌های مردمی از تهران عازم جبهه‌های جنگ شد.

محموله این تریلی‌ها شامل: ۶ موتورسیکلت، ۲۰ تانکر ۲۰۰۰ لیتری ثابت و سیار، ۱۰۰۰ جفت کفش کتانی، ۳۶۰ کیلو مایع ظرف‌شویی و دیگر اقلام مورد نیاز رزمندگان بود. پیش از این نیز از طرف این مسجد، ۱۰۰۰ کلمن آب به جبهه‌ها ارسال شده بود.^(۳)

۴۶۸

اجرای آتش توسط عناصر حزب دمکرات کردستان روی شهر مهاباد و حمله افراد مسلح ضدانقلاب به کارخانه نوشابه‌سازی ارومیه تلفات و خساراتی در پی داشت. در حمله به خودرو حامل پول بانک در سنج نیز مبلغی به سرقت رفت.

افراد وابسته به حزب دمکرات عصر امروز، از پشت تپه‌های شهر مهاباد، پادگان و قسمت‌هایی از شهر را زیر آتش خمپاره قرار دادند که ۲۰ گلوله به محل استقرار نیروهای ارتشی در تپه مشرف به تلویزیون و ۳ گلوله نیز به داخل شهر اصابت کرد. در این حمله بر اثر اصابت ترکش، ۲ کودک به نام‌های فریده مظفری ۱۰ ساله و بهمن مظفری ۷ ساله شهید و ۴ نفر دیگر مجروح شدند و به یک آمبولانس نیز خسارت جزئی وارد شد.^(۴)

سرانجام، بر اثر تیراندازی متقابل نیروهای ارتش آتش خمپاره مهاجمان خاموش شد. در این تیراندازی‌ها به نیروهای خودی آسیبی نرسید.^(۵)

در حادثه دیگری، افراد مسلح گروه‌های ضدانقلاب ساعت ۱۰:۲۰ بامداد، به یک کارخانه نوشابه‌سازی در جنوب شهر ارومیه حمله کردند. در این حمله که ۲ ساعت ادامه یافت، مهاجمان با شلیک چند موشک آر.پی.جی. و پرتاب نارنجک تفنگی به آزمایشگاه و بخش‌های دیگر کارخانه خساراتی وارد کردند. مهاجمان قصد ربودن گاو صندوق‌های کارخانه را داشتند، که موفق نشدند. هیچ‌یک از ۸۰ نفر کارگر شیفت شب در این حمله آسیب ندیدند.^(۶)

در سنجیدگی نیز افراد مسلح به خودرو حامل پول بانک سپه این شهر حمله کردند. این خودرو طبق برنامه روزانه با ۲ سرنشین (معاون و تحویلدار بانک) و بدون محافظ در حال انتقال بیش از ۷ میلیون ریال پول به بانک بود که هدف حمله افراد مسلح قرار گرفت و مهاجمان همه پول‌ها را به سرقت بردند.^(۷)

۴۶۹

امروز ۳ روستا از توابع سلماس که از مدت‌ها قبل مقر افراد مسلح حزب دمکرات کردستان بود، پس از چند روز درگیری، پاک‌سازی شد. همچنین نیروهای ارتش یک ستون از افراد ضدانقلاب را در جنوب غربی میاندوآب منهدم کردند.

رزمندگان جمهوری اسلامی با اجرای عملیاتی روستاهای دلزی، استون‌رش و شیروانی را در جنوب غربی سلماس تا نزدیکی مرز ترکیه تحت کنترل خود درآوردند. مردم روستاهای منطقه به گرمی از آنها استقبال کردند.

نیروهای خودی در این عملیات ۴ مین ضدتانک، یک جعبه موشک ضدتانک بازوکا، یک جعبه فشنگ و ۲ دستگاه تکثیر و چاپ را به غنیمت گرفتند.^(۸)

امروز همچنین یک ستون از افراد گروه‌های مسلح که قصد پیاده‌کردن و استقرار نیرو در روستای ساری‌قمیش در جنوب میاندوآب (در محور میاندوآب - بوکان) را داشت، با آتش توپ‌های ارتش مستقر در روستای گاومیش‌گلی (واقع در جنوب غربی میاندوآب) درهم کوبیده شد.

معاون سیاسی - انتظامی استانداری آذربایجان غربی با اعلام این خبر گفت: افراد مسلح غیرقانونی در این درگیری با تحمل تلفات بسیار، مجبور به عقب‌نشینی به سوی بوکان شدند. در این درگیری هیچ‌گونه آسیبی به نیروهای ارتش نرسید.^(۹)

۴۷۰

در اقدامات تروریستی افراد گروه‌های ضدانقلاب در شهرهای مختلف کشور چند نفر به شهادت رسیدند. ۲ ترور نیز ناکام ماند.

در یکی از این ترورها، یوسف مرجبا معاون حاکم شرع شهرستان آستارا، ظهر امروز در

خیابان هلال احمر این شهر هدف سوء قصد یکی از افراد سازمان مجاهدین خلق (منافقین) قرار گرفت و بر اثر اصابت چند گلوله به مغز، قلب و شکم به شهادت رسید.

ضارب پس از این ترور، از محل حادثه متواری شد.^(۱۰)*

در تبریز نیز دو موتورسوار مسلح وابسته به گروه‌های ضدانقلاب یکی از اعضای کمیته انقلاب اسلامی این شهر به نام نادر فرشباغ را در حال خروج از منزلش در محله راسته کوچه، هدف قرار دادند. وی پس از انتقال به بیمارستان به شهادت رسید. مهاجمان نیز از محل حادثه گریختند.^(۱۱)

همچنین یکی از معلمان شهر بجنورد به نام عبدالحسین نوریان در خیابان ۱۷ شهریور این شهر، به دست دو موتورسوار مسلح ترور شد و بر اثر اصابت ۴ گلوله کلت به شهادت رسید. ضارب این نیز متواری شدند.^(۱۲)

در حادثه دیگری در همین شهر، ۲ دختر مسلح با کلت، یکی از افراد متعهد بجنورد را هدف قرار دادند، اما تیرها به وی اصابت نکرد و مهاجمان گریختند.^(۱۳)

همچنین، براساس گزارش کلانتری ۸ تهران، سرنشینان مسلح یک خودرو حین عبور از مقابل منزل خانم گوهرالشریعه دستغیب نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، به سمت منزل وی تیراندازی کردند که با تیراندازی متقابل محافظان منزل متواری شدند. در این حادثه به کسی آسیب نرسید.^(۱۴)

۴۷۱

در اقدامات خرابکارانه امروز افراد گروه‌های مسلح ضدانقلاب به ویژه سازمان مجاهدین خلق (منافقین)، چند نفر مجروح شدند و خساراتی به بار آمد. ۲ نفر از این عوامل نیز دستگیر شدند. در بروجرد، افراد گروه‌های مسلح بمبی دست‌ساز را مقابل بانک ملی این شهر منفجر کردند. بر اثر این انفجار، ۳ عابر مجروح شدند.^(۱۵)

در اقدام دیگری در این شهر، ۳ نفر از عوامل گروه‌های ضدانقلاب با مراجعه به دفتر بنیاد شهید، پس از مضروب کردن مسئول کتابخانه و بستن دست و پای وی و بریدن میچ دست‌هایش، کتابخانه را به آتش کشیدند و سپس متواری شدند.

مردم آتش را خاموش و مسئول کتابخانه را، که یک خانم بود، به بیمارستان منتقل کردند.^(۱۶) همچنین افراد ضدانقلاب با پرتاب بمب آتش‌زا، دفتر انجمن اسلامی شهید اندرزگوی مشهد را آتش زدند. بر اثر این آتش‌سوزی، تعدادی از کتاب‌های موجود در انجمن سوخت و خسارت مالی به بار آمد.^(۱۷)

* ضارب در ۱۵ شهریور ۱۳۶۰ حین ترور یکی از اعضای سپاه پاسداران آستارا دستگیر شد. (روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲۳، ص ۲)

در شیراز هم پرتاب یک نارنجک جنگی به محل ستاد دانشجویان مسلمان - که اعضای آن همکاری نزدیکی با جهاد دانشگاهی دارند - خسارت مالی اندکی به بار آورد.^(۱۸)

در تهران، ۳ مهاجم موتورسوار وابسته به گروه‌های ضدانقلاب، دفتر نمایندگی روزنامه اطلاعات واقع در خیابان بهارستان تهران را با پرتاب چند بمب آتش‌زا به آتش کشیدند. بر اثر انفجار و حریق ایجادشده، خسارات زیادی به این دفتر وارد شد.^(۱۹)

در کرمان نیز ساعت ۵ صبح، بمبی دست‌ساز به منزل یکی از افراد متعهد این شهر پرتاب شد. این فرد با واکنشی سریع بمب را به طرف پشت‌بام منزل پرتاب کرد که بر اثر انفجار آن، سقف یکی از اتاق‌های منزل فرو ریخت و تعدادی از شیشه‌های منزل مجاور شکست، اما به کسی آسیب نرسید.^(۲۰)

در شیراز هم ۲ بمب دست‌ساز به داخل مغازه فرش‌فروشی یکی از افراد متعهد شهر پرتاب شد که انفجار آنها خسارت فراوانی به این محل وارد کرد. ۲ متهم به پرتاب بمب دستگیر شدند.^(۲۱)

همچنین در سبزوار، افراد ضدانقلاب ۲ بمب آتش‌زا به منزل یک کارمند و یک کفاش پرتاب کردند که در مورد اول، حدود ۱۵۰ هزار ریال خسارت به بار آمد، اما مورد دوم خسارتی در پی نداشت.^(۲۲)

در مسجد سلیمان هم افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق یک نارنجک جنگی به منزل یکی از افراد متعهد شهر پرتاب کردند که انفجار آن خسارتی به همراه نداشت.^(۲۳)

علاوه بر این، ۲ بمب آتش‌زا به منزل ۲ نفر از افراد متعهد شهر الیگودرز پرتاب شد که خسارت اندکی به بار آورد.^(۲۴)

ساعت ۲۳:۳۰ نیز افراد گروه‌های ضدانقلاب در روستای احمدآباد از توابع شهرستان سراب، ۲۷ خرمن متعلق به کشاورزان را به آتش کشیدند.*

خسارت این آتش‌سوزی ۱۵ میلیون ریال برآورد شد.^(۲۵)

۴۷۲

نشریه رویید/دها و تحلیل در شماره اخیر خود به جمع‌بندی اقدامات گروه‌های مسلح معارض در ۲۰ روز گذشته پرداخته است.**

این نشریه نوشته است:

* این آتش با تلاش و همکاری نیروهای سپاه، ارتش، جهاد و مأموران آتش‌نشانی ساعت ۷ صبح روز بعد، مهار شد.

** با توجه به تاریخ انتشار بولتن (اول شهریور ۱۳۶۰)، آغاز زمان جمع‌بندی اقدامات گروه‌ها مربوط به چند روز قبل از ۱۰ مرداد ۱۳۶۰ است.

«الف» ترورها

در ۲۰ روز گذشته، تعداد ترورهایی که توسط ضدانقلاب صورت گرفته به شرح ذیل است:
۱۲ روحانی که اغلب آنها مسئولیت‌های مهمی را دارا بوده‌اند که منجر به شهادت ۸ تن از این روحانیون گشت.

سوءقصد به جان ۲۳ پاسدار که ۱۴ تن شهید و ۹ نفر مجروح شدند. در میان پاسداران شهید مسئول روابط عمومی سپاه اصفهان و عضو شورای فرماندهی سپاه بندرعباس دیده می‌شود.

سوءقصد به جان ۲۹ تن از برادران بسیج که از این عده ۱۳ نفر شهید و بقیه مجروح گردیدند.
ترور و شهادت دکتر حسن آیت نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی.
حمله مسلحانه و سوءقصد به جان ۳۴ تن از مردم مسلمان که از این تعداد، ۱۱ نفر؛ از جمله ۲ معلم، یک کودک و... شهید و بقیه مجروح شدند. در میان مجروحین، پدر یک شهید، همسر و فرزند یک روحانی نیز وجود دارد.

«ب» انفجارها و آتش‌سوزی

انفجار

طی ۲۰ روز گذشته، بیش از ۲۶ مورد انفجار در سراسر کشور صورت گرفته است که حاصل آن بیش از ۲۳ شهید و ۶۰ مجروح می‌باشد. این انفجارها به وسیله بمب‌های تخریبی، صوتی، سه‌راهی، نارنجک جنگی و... به وجود آمده است.

آتش‌سوزی:

بیش از ۸ مغازه و منزل بر اثر پرتاب کوکتل مولوتف و مواد آتش‌زا دچار حریق گشته و خسارات مالی به بار آورد.^(۲۶)

۴۷۳

تعدادی از افراد و هواداران سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در اسلام‌آباد غرب، بیرجند، محلات و نهاوند و یک نفر از چریک‌های فدایی خلق در مسجدسلیمان شناسایی و دستگیر شدند و از ۱۳ خانه تیمی نیز تعدادی اسلحه، مهمات و مواد منفجره و مدارک سازمانی به دست آمد.

نیروهای سپاه پاسداران با اجرای یک عملیات طراحی شده در اسلام‌آباد غرب، ۱۲ نفر از اعضای تشکیلاتی سازمان مجاهدین خلق؛ از جمله مسئول تشکیلات اسلام‌آباد و مسئول شهرستان‌های آن را دستگیر کردند.^(۲۷)

در بیرجند نیز یک شبکه غیربومی از افراد سازمان مجاهدین خلق که عاملان انفجارهای اخیر این شهر بودند، شناسایی و ۳۰ نفر از آنان دستگیر شدند. در پی این اقدام، ۱۳ خانه تیمی و مخفیگاه این افراد کشف شد، از این مکان‌ها حدود یک صد بمب دست‌ساز، مقدار زیادی مواد منفجره، یک دستگاه تکثیر و تعدادی اسناد و مدارک به دست آمد.^(۲۸)

در محلات، ۹ نفر از هواداران سازمان مجاهدین خلق و پیکار و در دورود، ۲ نفر از افراد وابسته به سازمان مجاهدین خلق شناسایی و دستگیر شدند. از این افراد ۲ بمب دست‌ساز به دست آمد.^(۲۹)

همچنین یک نفر از اعضای فعال چریک‌های فدایی خلق (اقلیت) در مسجدسلیمان، توسط نیروهای مقاومت بسیج شناسایی و دستگیر شد. از این فرد یک نارنجک جنگی و ۴۶ فشنگ به دست آمد.^(۳۰)

در نهاوند نیز یکی از هواداران سازمان مجاهدین خلق دستگیر شد و از وی مقداری باروت، مواد منفجره، چند بمب دست‌ساز و چند کوله‌پشتی نظامی کشف شد.^(۳۱)

۴۷۴

رویدادها و تحلیل (نشریه داخلی سپاه پاسداران) در شماره اخیر خود در مقاله‌ای سیر شکل‌گیری پیوند میان سازمان مجاهدین خلق (منافقین) و بنی‌صدر به‌عنوان اولین رئیس‌جمهور ایران، انگیزه هریک از آنها برای نزدیک‌شدن به طرف مقابل، وجوه مشترک آنان برای برقراری این پیوند و نیز دلایل فرار بنی‌صدر و رجوی به فرانسه را بررسی کرده است.

موارد مطرح‌شده در این مقاله باوجود اینکه برای دستیابی به یک درک نسبی از دلایل اتفاقاتی که در جبهه مخالفان انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران رخ می‌دهد، مفید است، اما بیانگر همه واقعیت‌های مربوط به این طیف از مخالفان نظام نیست.*

این نشریه در مقاله دیگری با عنوان "نگاهی به آخرین مواضع اکثریت" مواضع سازمان چریک‌های فدایی خلق (اکثریت) را در برخورد با انقلاب و نظام جمهوری اسلامی ایران بررسی کرده است. در این مقاله مواضع این سازمان در دوره کوتاهی مورد مطالعه قرار گرفته و فقط جنبه‌های محدودی از عملکرد آن بررسی شده است، اما در کنار این مطلب، بخشی از مواضع و تفکرات حاکم بر سازمان چریک‌های فدایی خلق (اکثریت) نیز بازگو شده است.**

* گزیده‌ای از این مقاله در ضمیمه اول این گزارش آمده است.

** متن این مقاله در ضمیمه دوم این گزارش درج شده است.

۴۷۵

پس از سه هفته جاروجنجال تبلیغاتی رسانه‌های غربی درباره ارسال تجهیزات نظامی امریکایی از اسرائیل به ایران* وزارت امور خارجه امریکا این خبر را تکذیب و اعلام کرد: اسرائیل به امریکا اطمینان داده است که هیچ‌گونه تجهیزات امریکایی را برای کمک به ایران در جنگ با عراق ارسال نکرده است.

رادیو قاهره هم گزارش داد: دین فیشر سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا، اعلام کرد ما شواهدی مبنی بر اینکه اسرائیل لوازم اصلی و یدکی‌ای را که تحت کنترل ما است برای ایران تأمین کرده باشد، در دست نداریم.^(۳۲)

نشریه تایمز ژورنال (چاپ فیلپین) هم در این باره نوشت: فیشر این سخنان را به دنبال گزارش‌های خبری شبکه ای.بی.سی. مبنی بر اینکه اسرائیل با میانجیگری تجار فرانسوی لاستیک‌های هواپیماهای جنگنده فانتوم اف ۴ ساخت امریکا و لوازم یدکی تانک‌های ساخت امریکا و انگلستان را به ایران ارسال کرده است، ایراد کرد.

روزنامه نیویورک تایمز نیز در گزارشی که در شماره روز شنبه خود چاپ کرده، مدعی شده است که اسرائیل در ماه اکتبر به طور محرمانه ۲۵۰ حلقه لاستیک‌های یدکی هواپیماهای فانتوم اف ۴ را برای کمک به ایران در جنگ با عراق به آن کشور فروخته است.

این روزنامه به نقل از مقامات نامشخص دولت کارتر رئیس‌جمهور پیشین امریکا و منابع دیپلماتیک نوشته است که بنا به درخواست دولت امریکا که سعی داشت گروگان‌های خود را آزاد کند، اسرائیل انجام هرگونه معاملات نظامی با ایران را به تأخیر انداخت.^(۳۳)

۴۷۶

در پی درج مقاله جورج بال معاون اسبق وزارت امور خارجه امریکا، در روزنامه واشینگتن پست و توصیه وی به مقامات امریکا برای حمایت از سازمان مجاهدین خلق (منافقین)** وزارت امور خارجه ایران با انتشار اطلاعیه‌ای، سخنان جورج بال را نشانه تصمیم محافل سیاسی امریکا برای افزایش حمایت از سازمان مجاهدین خلق در مقابل جمهوری اسلامی ایران دانست.

در بخشی از این اطلاعیه آمده است: «جورج بال معاون اسبق وزیر خارجه امریکا و از شخصیت‌های بلندمرتبه کاخ سفید، با درج مقاله‌ای در روزنامه واشینگتن پست، ضمن تمجید زیاد و حمایت از عملکرد این سازمان [مجاهدین خلق] نوشته است امکان پیروزی مجاهدین

* در آستانه روز جهانی قدس افرادی مانند بنی‌صدر و رجوی نیز بر این ادعاهای تبلیغی صحه گذاشته بودند، حتی بنی‌صدر مدعی شده بود که موضوع خرید اسلحه از رژیم صهیونیستی در جلسات شورای عالی دفاع ایران مطرح شده و وی با آن مخالفت کرده بود!

** قسمت‌هایی از مقاله در روزشمار ۲۶ مرداد ۱۳۶۰ درج شده است.

خلق، که یک سازمان مترقی سوسیالیستی است، نسبتاً زیاد است و دولتمردان امریکا باید به فکر حمایت بیشتر از این گروه سوسیالیست مترقی باشند.

جورج بال در جهت ایجاد اطمینان خاطر به سیاستمداران امریکایی مبنی بر وجود تمایلات غرب‌گرایانه در سازمان مجاهدین خلق و با خاطرنشان ساختن اینکه هدف مجاهدین خلق براندازی حکومت اسلامی در ایران است، گفته است: "این یک اشتباه دیپلماتیک است که فکر کنیم مسکو قادر به تحت‌الشعاع قراردادن مجاهدین خلق است، زیرا مجاهدین خلق بسیار ملی‌گرا می‌باشند، لکن سوسیالیست نیستند، بلکه یک سازمان مترقی سوسیالیستی هستند." (۳۴)

روزنامه جنگ (چاپ پاکستان) نیز با انعکاس این خبر نوشته است: «امریکا مسعود رجوی رهبر مجاهدین خلق را بیش‌ازپیش مورد حمایت قرار می‌دهد. محبوبیت رجوی بیش از بنی‌صدر است و احتمال دارد این شخص قدرت را در ایران به دست گیرد.» (۳۵)

۴۷۷

مسعود رجوی نفر اول سازمان مجاهدین خلق (منافقین) در مصاحبه با روزنامه عرب ریپورت (چاپ بیروت)، با بیان مطالبی درخصوص جنگ ایران و عراق آشکارا درصدد جلب نظر مسئولان و مقامات رژیم عراق برآمد. وی که در مصاحبه‌های قبلی خود از ایران به‌عنوان تحریک‌کننده عراق برای آغاز جنگ نام برده بود، این‌بار نیز به‌طور صریح از مواضع رژیم عراق علیه جمهوری اسلامی ایران حمایت کرد و ایران را مسئول بروز جنگ خواند.

خبرگزاری آسوشیتدپرس با نقل این مصاحبه آورده است:

«مسعود رجوی رهبر تبعیدی سازمان مجاهدین خلق در این مصاحبه گفت: "چنانچه ما به‌جای آیت‌الله خمینی بر سر کار بودیم، جنگی به وجود نمی‌آمد." رجوی گفت: "رهبر انقلاب ایران فرصت‌هایی را که برای استقرار صلح به وجود آمده بود، نادیده گرفت."

وی ادامه داد: "جنگ عراق و ایران نیز مانند مشکل گروگان‌های امریکایی در ایران وسیله‌ای بوده است برای پوشاندن مشکلات اجتماعی و اقتصادی که رژیم وی با آنها روبه‌روست. ما می‌توانیم ثابت کنیم [آیت‌الله] خمینی مسئول چیزهایی است که موجب بروز جنگ شد. اخطارهایی از جانب دولت اسلامی ایران مبنی بر صدور انقلاب اسلامی، تعدادی از کشورهای عربی من جمله عراق را که تعداد زیادی مسلمان شیعه دارد، آگاه کرد."

رجوی گفت: "درحالی‌که [آیت‌الله] خمینی مسئول بروز جنگ است، عراق متجاوز خوانده می‌شود."

وی بدون اینکه وارد جزئیات شود گفت: "آبراه شط‌العرب و تنگه هرمز که مورد ادعای ایران و عراق می‌باشد، با مذاکره قابل حل است." (۳۶)

۴۷۸

بنی‌صدر در ادامه مصاحبه با رسانه‌ها و مطبوعات گوناگون، امروز با شبکه تلویزیونی سی.بی.اس. امریکا گفت‌وگو کرد.

وی در این مصاحبه ادعاهای خود درمورد تشدید بحران داخلی در ایران، ازهم‌گسیختگی نظام جمهوری اسلامی، مقبول‌نبودن امام خمینی، اداره امور گروگان‌های سفارت امریکا در تهران توسط دولت امریکا، بازگشت قریب‌الوقوع به کشور و حمایت ارتش از خویش و دعوت دولت امریکا از وی برای رفتن به این کشور را تکرار کرد.

بنی‌صدر که در اظهارنظرهای قبلی خود در توهین به امام خمینی دنباله‌روی سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بود، به‌مرور در هتاکی به امام از رهبران این سازمان سبقت گرفت. وی در پاسخ به سؤال خبرنگار تلویزیون سی.بی.اس. درمورد مقایسه زمان شاه و دوران فعلی گفت: «به اعتقاد من، اوضاع به‌مراتب بدتر (از زمان شاه) است. سابقاً مردم شاه را دیکتاتوری فاسد می‌دانستند و کشتار مردم را یک عمل خشونت‌بار دیگری از جانب وی می‌دانستند.»

بنی‌صدر در ادامه افزود: «ما احساس می‌کنیم او [امام خمینی] بسیار تلخ‌تر از شاه است.» بنی‌صدر در پایان این مصاحبه درباره صحت اخباری مبنی بر احتمال عزیمتش به امریکا و تمایل امریکا برای اعطای پناهندگی به وی گفت: «من درصدد کسب اطلاعات از وزارت خارجه امریکا درمورد عزیمت به امریکا نبوده‌ام، بلکه این یکی از همکاران شما (خبرنگار) بود که با ارسال یک نامه دوستانه به من اطلاع داد که با وزارت خارجه امریکا تماس گرفته است و توانسته است درمورد عزیمت من به امریکا پاسخ مساعدی از آنان دریافت کند. او به من گفت که من می‌توانم به امریکا عزیمت کرده و به‌عنوان پناهنده سیاسی در آن کشور اقامت کنم.» بنی‌صدر در پاسخ به خبرنگار که نام این شخص را پرسید، گفت: «من نام او را نمی‌دانم، ولی این نامه در اختیار من می‌باشد.»^(۳۷)

ضمیمه اول گزارش ۴۷۴: تحلیل نشریه روی/دها و تحلیل درباره ارتباط سازمان مجاهدین خلق (منافقین) و بنی‌صدر نشریه روی/دها و تحلیل درمورد سابقه و دلایل ارتباط سازمان مجاهدین خلق و بنی‌صدر تا ماجرای فرار او و رجوع به پاریس و دلایل انتخاب کشور فرانسه و نقش امریکا در این ماجرا نوشته است: «در اسفند ۵۸ اندکی بعد از پیروزی بنی‌صدر در انتخابات، اولین علائم نزدیکی مجاهدین خلق به بنی‌صدر در اعلامیه‌ای از انجمن دانشجویان مسلمان دانشگاه تهران - شاخه دانشجویی سازمان مشاهده گردید. ...

این حرکت در روند خود با تلاش شبانه‌روزی رهبران مجاهدین خلق در جهت نزدیکی به بنی‌صدر شتاب گرفت و با ناامیدی بنی‌صدر از قبضه‌کردن قدرت در حاکمیت توسط خود و عمالش و کنارزدن خط امام، حرکت مشابهی از سوی بنی‌صدر آغاز شد که نهایتاً به صدور ابلاغیه تشکیل شورای مقاومت ملی [شورای ملی مقاومت] به رجوع (پس از مخفی شدن او) منجر شد.

انگیزه مجاهدین خلق از این حرکت، استفاده از پایگاه‌های مردمی بنی‌صدر علیه خط امام و دستیابی به قدرت سیاسی بود. ...

از سوی دیگر، بنی صدر که در خیال خود حمایت توده‌های سازمان‌نیافته را پشت سر داشت، برای ازمیان برداشتن خط امام که تشکیلات انقلابی را کلاً در اختیار داشت، خود را نیازمند به حمایت گروه‌های منسجم و پرتلاشی چون مجاهدین خلق یافت و سعی کرد در نقش رئیس‌جمهوری قانونی، همه گروه‌ها را زیر چتر خود درآورده و به قول خودش ضمن اینکه رئیس‌جمهور است، رهبری مخالفان را هم به عهده بگیرد. مجاهدین خلق که با عنوان استفاده از پایگاه مردمی بنی صدر و به دست گرفتن رهبری وارد گود شده بودند، به عکس توده‌های هوادار، خود را در اختیار لیبرالیسم قرار دادند و با گذشت زمان، از سوسیالیسم ادعائی، به نوعی سوسیال دموکراسی مبتذل رسیدند.

سازمان مجاهدین خلق که ابتدای پیروزی انقلاب به روس‌ها تکیه داشت، وقتی می‌بیند که باوجود موقعیت اجتماعی نسبتاً نیرومند و داشتن نفوذ فراوان در دولت موقت و عدم حاکمیت خط امام، دستگیری و زندانی شدن سعادتی به دلیل ارتباط با عناصر روسی نه تنها عکس‌العملی در مردم ایجاد نکرد، بلکه یک قدم سازمان را از مردم دورتر کرد، به این تحلیل دست می‌یابد که غرب در ایران خیلی قوی است؛ پس فقط از این طریق می‌توان و باید به قدرت رسید. [سازمان می‌کوشد تا القا کند که] این جبهه در حال حاضر، قوی‌ترین نیرویی است که امریکا می‌تواند روی آن حساب کند. تمام عناصری که بالقوه و بالفعل در خدمت امریکا قرار دارند، از این جبهه بوی خوش به مشامشان می‌رسد.

بنی صدر در مصاحبه‌ای با سندی تایمز می‌گوید: "در ایران توسط شش گروه مسلح، نمایندگان [آیت‌الله] خمینی در سطح کشور ترور خواهند شد و وقتی بحران به مرحله لازم رسید، ارتش وارد عمل شده و از من برای بازگشت دعوت به عمل خواهد آمد." البته این یک ناشیگری از بنی صدر بود که مسلماً رجوی راضی به ایراد چنین سخنانی نبوده است و برای همین فردای آن روز کل مصاحبه تکذیب می‌شود بدون اینکه درباره موضوعات مصاحبه حرفی زده شود. درحقیقت، بنی صدر خوابی را که امریکا دیده بود که در مدت زمانی که ترورها و انفجارات اثر خود را بکند مجاهدین و سلطنت‌طلب‌ها و خود بنی صدر باید سعی کنند در داخل ارتش تشکیلاتی را سامان بدهند که با اتکا و حمایت امریکا بتواند کاری در داخل ارتش بکند، با دستپاچگی این موضوع را لو داده بود، به خلاف روزهای اول قرار که با ناشیگری مدام تکرار می‌کرد که ارتش کودتا نخواهد کرد و یا اینکه من به کودتا اعتقادی ندارم و...

... امریکا به دلایلی چند، این بار از فرانسه امپریالیست به عنوان یک همدست و یک جانشین استفاده کرده است و این انتخاب از دید امریکا فواید زیر را دارد:

۱. بنی صدر هوادار نظریه سه‌جهانی و استقلال اروپا از امریکا و اتحاد با اروپا است و حرکت مستقیماً زیر نظر امریکا به وجهه او ضربه خواهد زد؛ درحالی که درمورد فرانسه نه تنها چنین نیست، بلکه با توجه به سخنان بنی صدر در انتخاب میتران و اظهار شادی او از این انتخاب، فرانسه کشور مناسبی از نظر بنی صدری هاست.

۲. مجاهدین خلق پس از آن‌همه شعار ضدامریکایی دادن، اکنون راحت‌تر می‌توانند به هواداران بقبولانند که این فرانسه یک فرانسه سوسیالیست است و بنابراین، آن قدر مرفقی هست که ما بتوانیم به طور مرحله‌ای با آن کنار بیاییم.

۳. سایر نیروهای تشکیل دهنده جبهه هیچ کدام مخالفتی نداشته و غالباً مشتاق قضیه نیز هستند. قبلاً هم (در زمان دولت موقت) امریکا اظهار کرده بود که با توجه به حساسیت ضدامریکایی که در مردم ایران وجود دارد، امریکا بی‌میل نیست که به جای خود، یک کشور نظیر فرانسه را در ایران ببیند تا بعدها که اوضاع بهتر بشود و زمینه ورود مجدداً آماده بگردد.

بنابراین، امریکا مقدمات سفر بنی صدر، رجوی، معزی [را] که هر کدام سمبلی از جریان‌های درون جبهه هستند، با هماهنگی کشورهای مسیر که اعضای "ناتو" هم هستند و فرانسه فراهم می‌کند و این گروه با عبور راحت و بی‌دردسر از آسمان چندین کشور، در یک فرودگاه نظامی فرانسوی در جوار پاریس پیاده می‌شوند. ...

امریکا همواره به صورت یک مسئله محوری با بنی صدر برخورد کرده است و سابقاً هربار که قدرت او در حاکمیت توسط خط امامی‌ها آسیب دید، عکس‌العمل تندی نشان داد؛ وقتی دولت رجایی روی کار آمد، چند روز بعد، توسط عراق شروع به آغاز یک تجاوز می‌کند؛ موقع عزل از فرماندهی کل قوا، همه نیروهای داخلی خود را در پوشش جبهه ملی به خیابان‌های تهران می‌فرستد که به اصطلاح یک قیام توده‌ای آغاز شده و با قهر انقلابی مجاهدین، بنی صدر را مجدداً به قدرت برگرداند؛ کاری‌ترین ضربه‌ای که امریکا در رابطه با حذف کامل سیاسی بنی صدر خورد، انتخابات ریاست جمهوری بود که ۱۵ میلیون نفر در پای صندوق‌های رأی به امریکا "نه" گفتند و خط امام را انتخاب کردند، این بار عکس‌العمل امریکا به صورت توطئه فرار بنی صدر - رجوی جلوه‌گر شد و سردمداران جبهه از ایران به فرانسه منتقل شدند. تا امیدی برای بقای جبهه باقی بماند.

همان‌گونه که گفته شد، این فرار یک توطئه امپریالیستی برای نجات این جبهه از نابودی در داخل کشور بوده است. بدون شک، مقدمات اجرای این پرواز و فرود آن و پناهندگی سیاسی از قبل، با ارتباط دقیق و توافقات کامل با امریکا و فرانسه بوده است؛ تسهیلاتی که کشورهای عضو ناتو و... در مسیر پرواز در اختیار اینان قرار دادند، خود بهترین دلیل آشکار این مدعاست.

نشریه *لیبر/سیون* درباره ورود اینان به فرانسه نوشت: نمایندگان مجاهدین به حزب سوسیالیست فرانسه اطلاع داده بودند که "امشب، افرادی از ایران وارد خواهند شد." به دنبال آن، مقامات فرانسوی به هواپیمایی که از ایران می‌آمد، با بی سیم اطلاع دادند که در پایگاه نظامی اورو [اورلی] فرود آید. ...»^(۳۸)

ضمیمه دوم گزارش ۴۷۴: نگاهی به آخرین مواضع سازمان چریک‌های فدایی خلق (اکثریت)

نشریه *رویدادها و تحلیل* در مقاله‌ای تحت عنوان "نگاهی به آخرین مواضع اکثریت" آورده است: «سازمان فداییان خلق ایران (اکثریت) که بعد از پیروزی انقلاب تا مدت‌ها بر علیه رژیم جمهوری اسلامی مبارزه مسلحانه کرده بود، بعد از اینکه متوجه شد سیاستش غلط بوده، کم‌کم به طرف سیاست‌های شوروی نزدیک شده و دست در دست حزب توده (مجرى سیاست‌های شوروی در ایران) شروع به فعالیت سیاسی کرده و خود را حامی خط امام معرفی کرد تا بدین وسیله خود را در صفوف حزب‌الله جای دهد و در درازمدت بتواند انقلاب را از محتوای اسلامی بودن آن خالی کرده و آن را منحرف نماید. بدین منظور، سعی می‌کند ایدئولوژی اسلامی انقلاب را نادیده گرفته و آن را کنار بگذارد تا راحت‌تر بتواند در صف انقلاب رسوخ کند؛ مثلاً در اطلاعیه‌ای که در (۸ تیر ۱۳۶۰) به مناسبت انفجار بمب در دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی منتشر کرده، نوشته: "وقت آن است که دست در دست یکدیگر بگذاریم و با هر عقیده و مسلکی که داریم تحت رهبری قاطعانه امام خمینی این توطئه کثیف و ددمنشانه را نیز در نطفه خفه سازیم" و یا در کار شماره ۱۱۷* که در تاریخ ۶۰/۴/۱۷ منتشر شده، در سرمقاله خود تحت عنوان "در انتخابات ریاست جمهوری فعلاً نه شرکت کنیم" ضمن برشمردن خصوصیات ریاست جمهوری می‌نویسد: "رئیس جمهور باید تمام نیروهای وفادار به انقلاب و مدافع جمهوری اسلامی را با هر عقیده و مسلکی که باشند، متحد سازد."

سازمان فدائیان خلق (اکثریت) در رابطه با ترورها و تخریب‌ها و اعدام‌ها، همیشه موضع دوطرفه گرفته و هم به نعل می‌زند و هم به میخ. به عنوان مثال، در کار شماره ۱۱۷ در مقاله‌ای تحت عنوان "اقدامات خشونت‌آمیز و اعدام‌ها مغایر مصالح انقلاب است" ضمن برشمردن زمینه‌های خشونت و کشمکش‌ها از یک طرف، گروهک‌ها را مقصر دانسته و می‌نویسد: "یک عامل مؤثر در ایجاد زمینه‌های تشنج و ناآرامی در شرایط کنونی ایران، انحرافات اساسی جریانات چپ‌رو و آنارشیزم است که با تحلیل سراپا اشتباه خود، از طرفی نیروهای خود را زیر ضرب برده و از طرفی دیگر، زمینه‌های تشنج و ناآرامی و خشونت را گسترش

داده‌اند." و از طرف دیگر می‌نویسد: "عامل دیگری که در ایجاد جو خشونت و ناآرامی‌ها بسیار مؤثر است، گرایش قشری و تنگ‌نظرانه برخی محافل جمهوری اسلامی است؛ گرایش‌هایی که به‌جای تلاش در استقرار و رعایت قانون اساسی حقوق فردی و اجتماعی مردم را زیر پا گذاشته و عملاً از تقابل با نیروهای سیاسی استقبال می‌کند." که بدین‌وسیله سعی می‌کند مشروعیت دادگاه‌ها را زیر سؤال بکشد و در آخر مقاله می‌نویسد: "از جمهوری اسلامی ایران می‌خواهیم این روش‌های خشونت‌آمیز را که ادامه آن ایران را به همان راهی سوق خواهد داد که دشمنان انقلاب و در رأس همه آنان امپریالیسم امریکا بخواهد، متوقف کند." سازمان سعی می‌کند تروریسم را در مقابل اعدام‌ها طبیعی جلوه دهد؛ به این منظور، رقیه دانشگری* در مصاحبه خود در نشریه کار شماره ۱۲۰ می‌گوید: "چنین اعدام‌هایی نمی‌تواند نتیجه‌ای جز گسترش تروریسم - القای بی‌ثباتی - دامن‌زدن به خشونت و... داشته باشد."

اکثریت سعی کرده ابتدا سازمان مجاهدین خلق را نصیحت و ارشاد کند و به مردم امید بدهد که اینها امکان بازگشت دارند؛ به‌عنوان مثال، در کار ۱۱۷ در سرمقاله "در انتخابات ریاست‌جمهوری فعالانه شرکت کنیم" می‌نویسد: "سازمان ما به‌نوبه خود انتخابات ریاست‌جمهوری را فرصتی می‌داند که مجاهدین خلق با شرکت در آن راهی را که می‌روند تصحیح نمایند." اما در این اواخر، اکثریت حمله خودش را نسبت به سازمان بیشتر کرده و جناحی از سازمان را مسئول این انحرافات دانسته و شدیداً به مسعود رجوی و خیابانی حمله کرده است. فتاپور** در مصاحبه اخیر خود در کار ۱۲۰ درباره سازمان مجاهدین می‌گوید: "بارها از آنها خواستم که مسائل را به‌طور بی‌پرده با یکدیگر به هرگونه که مایل باشند به بحث بگذاریم، اما منافع باند قدرت‌طلب رجوی - خیابانی اجازه نمی‌داد تا حقایق به گوش هزاران هوادار صادق سازمان برسد." یا در جای دیگر همین مصاحبه می‌گوید: "اما متأسفانه علی‌رغم همه این هشدارها و اظهارهای دوستانه، رهبری مجاهدین سرمست از نیروی تصنعی و غیرواقعی که فکر می‌کرد مشکل نموده، تنها نوک بینی خود را دید برای آقای رجوی و شرکایش تنها این مهم بود که روزبه‌روز، تعداد هواداران سازمان افزوده می‌شود و ایشان به صندلی قدرت نزدیک‌تر می‌گردند. ...

امروز دیگر حتی یک هوادار ساده‌دل هم نمی‌تواند انکار کند که رهبری مجاهدین خلق به سرکردگی رجوی - خیابانی در کنار نیروهای بورژوازی و در کنار امپریالیسم به سرکردگی امریکا قرار گرفته‌اند. امروز دیگر برای دیدن سقوط سازمان مجاهدین خلق، برای قبول شکست قطعی و فرجام تلخ این سازمان به‌دلیل رهبری خیانتکارانه رجوی - خیابانی به چشمان تیزبین احتیاج نیست و هر فرد کم‌آگاهی هم می‌تواند آشکارا آن را رؤیت کند." اکثریت، رهبران مجاهدین مخصوصاً رجوی و خیابانی را همگام با امریکا می‌داند و هواداران سازمان مجاهدین را به طردکردن رجوی و خیابانی و باند طرفدار امریکای سازمان دعوت می‌کند و در این باره می‌گوید: "ولی هیچ‌کدام اینها (حرکت‌های قشریون در تسریع بروز انحرافات رهبری مجاهدین) نه می‌تواند توجیه‌گر خیانت‌های رهبری مجاهدین خلق نسبت به آرمان‌های اولیه سازمان و نسبت به هزاران نوجوانی باشد که می‌توانستند و می‌توانند خدمتگزار واقعی انقلاب باشند و نه می‌توانند و باید که نیروهای صادق مجاهدین خلق را از تلاش در راه طرد این باند خیانتکار باز دارد.

رقیه دانشگری نیز در مصاحبه خود در کار ۱۲۰ به رجوی و خیابانی به‌شدت حمله می‌کند و می‌گوید: "گروه رجوی - خیابانی با خیال واهی کسب قدرت عملاً سازمان مجاهدین را به نیروی ضربتی ضدانقلاب و لیبرال مبدل ساخت."

اکثریت با حمله به جناح غرب‌گرای سازمان (رجوی و خیابانی) و امیددادن به مردم به اینکه مجاهدین از راه کج خود بازمی‌گردند و طرفدار انقلاب می‌شوند و با تشویق هواداران سازمان مبنی بر طرد رجوی و

* عضو کمیته مرکزی سازمان فداییان خلق (اکثریت) و همسر علیرضا اکبری عضو کمیته مرکزی و عضو هیئت سیاسی سازمان.

** از اعضای اصلی سازمان.

خیابانی امیدوار است که در داخل سازمان گرایش‌های روسی را تقویت کرده و در این جهت یک انشعابی صورت بگیرد و عده‌ای از هواداران سازمان تحت سیاست شوروی به حرکت سیاسی ادامه داده و دست از چپ‌روی‌ها و قانون‌شکنی برداشته و قبول کنند که مانند آنها با ادعای فعالیت سیاسی در چارچوب قانون اساسی فعالیت کنند.

اکثریت سعی می‌کند هرچه بیشتر در صفوف انقلابیون مسلمان و پیروان خط امام نفوذ کند و برای این کار اگر بتواند از نفوذ در مساجد و انجمن‌های اسلامی نیز استفاده خواهد کرد؛ چنان‌که رقیه دانشجویی در مصاحبه اخیر خود در کار ۱۲۰ می‌گوید: "مساجد و محافلی که زنان را برای شرکت در کارهای کمکی و پشت جبهه دعوت می‌کند، باید از حضور ما زنان بهره‌ور شوند. زنان آگاه ما که امکان تماس و برخورد با زنان زحمتکش را در اجتماعات و مجامع سیاسی و مذهبی و کلیه اماکن عمومی دارند، نباید فرصت را از دست بدهند." (۳۹)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۰/۶/۱

۱. سند شماره ۱۶۸۹۷۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد سپاه پاسداران غرب (اطلاعات عملیات) به ستاد مرکزی سپاه پاسداران (اطلاعات عملیات)، ۱۳۶۰/۶/۱، ص ۳؛ و - سند شماره ۵۱۸۲۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی کرمانشاه به فرماندهی مرکز، ۱۳۶۰/۶/۲.
۲. سند شماره ۵۷۸۳۲ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی ستاد کرمانشاه به فرماندهی سپاه مرکز، ۱۳۶۰/۵/۳۱؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۱۴.
۳. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۲.
۴. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۴؛ و - سند شماره ۱۵۵۴۳۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی، شماره ۱۰۹، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۵؛ و - سند شماره ۵۱۸۱۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران مهاباد به سپاه پاسداران مرکز (فرماندهی)، ۱۳۶۰/۶/۱.
۵. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۵۷، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲، ارومیه - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۲.
۶. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶.
۷. خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۵۷، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۴، سئندج - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۲.
۸. سند شماره ۵۱۸۶۵ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از سپاه پاسداران (مرکز فرماندهی) به سماجا ۳ (مرکز فرماندهی)، ۱۳۶۰/۶/۴؛ و - خبرگزاری پارس، نشریه گزارش‌های ویژه، شماره ۱۵۶، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۲۳، ۱۳۶۰/۶/۱.
۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۱، ص ۴.
۱۰. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۲.
۱۱. روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۴؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶.
۱۲. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲؛ و - سند شماره ۵۱۸۲۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی سپاه مشهد به فرماندهی سپاه مرکز، ۱۳۶۰/۶/۲؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۴.
۱۳. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶.
۱۴. همان، ص ۲؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۴.
۱۵. سند شماره ۳۲۸۴۲۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از استاندار لرستان به وزارت کشور (اداره کل سیاسی)، ۱۳۶۰/۶/۲.
۱۶. همان؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۷، ص ۴؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۸، ص ۳.
۱۷. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲؛ و - روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶.
۱۸. سند شماره ۴۲۶۵۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرماندهی منطقه ۹ (شیراز) به فرماندهی واحد اطلاعات مرکز، ۱۳۶۰/۵/۸.
۱۹. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲.
۲۰. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲.
۲۱. سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، نشریه بررسی و تحلیل رویدادهای ایران و جهان، شماره ۴، شهریور ۱۳۶۰، ص ۶۸.
۲۲. روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۶؛ و - روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲.
۲۳. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۳، ص ۲.
۲۴. سند شماره ۳۲۸۴۲۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از استانداری لرستان به وزارت کشور (اداره کل سیاسی)، ۱۳۶۰/۶/۱.
۲۵. روزنامه کیهان، ۱۳۶۰/۶/۵، ص ۲.

۲۶. دفتر سیاسی نمایندگی امام در سپاه پاسداران، نشریه *رویدادها و تحلیل*، شماره ۲۲، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۳۳.
۲۷. سند شماره ۲۷۰۴۳۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از ستاد سپاه پاسداران منطقه ۷ (فرماندهی) به ستاد مرکزی سپاه پاسداران (فرماندهی)، ۱۳۶۰/۸/۵، ص ۴.
۲۸. روزنامه *اطلاعات*، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۲.
۲۹. همان، ص ۴.
۳۰. همان، ص ۲.
۳۱. همان، ص ۴.
۳۲. روزنامه *کیهان*، ۱۳۶۰/۶/۲، ص ۱۵.
۳۳. اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت ارشاد اسلامی، نشریه *بررسی مطبوعات جهان*، شماره ۸۵، ۱۳۶۰/۶/۲۹، ص ۸۰، *تایمز ژورنال* (فیلیپین).
۳۴. روزنامه *کیهان*، ۱۳۶۰/۶/۱، ص ۳؛ و - روزنامه *اطلاعات*، ۱۳۶۰/۶/۱، ص ۱۶.
۳۵. اداره کل مطبوعات و رسانه‌های خارجی وزارت ارشاد اسلامی، نشریه *بررسی مطبوعات جهان*، شماره ۸۴، ۱۳۶۰/۶/۲۶، ص ۷۰، روزنامه *جنگ* (پاکستان).
۳۶. خبرگزاری پارس، نشریه *گزارش‌های ویژه*، شماره ۱۵۶، ۱۳۶۰/۶/۲، صص ۱۱ و ۱۲، بیروت - آسوشیندپرس، ۱۳۶۰/۶/۱.
۳۷. خبرگزاری پارس، نشریه *گزارش‌های ویژه*، شماره ۱۵۷، ۱۳۶۰/۶/۳، صص ۲۰ - ۱۴، واشنگتن - خبرگزاری پارس، ۱۳۶۰/۶/۲.
۳۸. دفتر سیاسی نمایندگی امام در سپاه پاسداران، نشریه *رویدادها و تحلیل*، شماره ۲۲، ۱۳۶۰/۶/۲، صص ۳۰ - ۲۳.
۳۹. همان، صص ۳۱ و ۳۲.